

**REGULAMIN SZCZEGÓŁOWY KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO
Z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020**

Na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 z późn. zm.), w związku z § 1-5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.) oraz § 9 ust. 4 pkt 13 Regulaminu Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 67/2017 Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, w związku z § 1 i § 40 pkt 2 Regulaminu ogólnego konkursów przedmiotowych organizowanych przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w województwie kujawsko-pomorskim dla uczniów klas IV - VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020 wprowadzonego Zarządzeniem nr 51/2019 Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 6 września 2019 r. w sprawie organizacji konkursów przedmiotowych organizowanych przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych województwa kujawsko-pomorskiego w roku szkolnym 2019/2020, ustala się Regulamin szczegółowy Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020

I. CELE KONKURSU

1. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniowskich w zakresie języka polskiego w korelacji z innymi przedmiotami humanistycznymi.
2. Pobudzanie twórczego myślenia.
3. Rozwijanie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu.
4. Promowanie osiągnięć uczniów, ich nauczycieli i szkół.
5. Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w pracy z uczniem zdolnym.
6. Wdrażanie uczniów do samokształcenia.
7. Wyróżnienie osiągnięć uczniów oraz nauczycieli motywujących i przygotowujących uczniów do udziału w konkursie.
8. Zwrócenie uwagi na aktualne problemy współczesnej kultury i literatury.

II. ZAKRES WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANY NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH KONKURSU

Na wszystkich etapach uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami określonymi w **Podstawie programowej kształcenia ogólnego**, w części dotyczącej przedmiotu język polski na I i II etapie edukacyjnym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 24 lutego 2017r. poz.356).

Obowiązują także:

1. wiadomości i umiejętności z zakresu historii i teorii literatury, poetyki, współczesnego życia kulturalnego, z uwzględnieniem wydarzeń kulturalnych województwa kujawsko-pomorskiego;
2. zasada kumulatywności, zadania mogą odnosić się do wymagań wpisanych w I i II etapie edukacyjnym;
3. literatura z poprzednich etapów konkursu, ujętych w tym Regulaminie szczegółowym.

Arkusz konkursowy na każdym etapie będzie się składał z części testowej i części sprawdzającej umiejętność redagowania krótkiej lub/i dłuższej wypowiedzi pisemnej. W arkuszu znajdują się zarówno zadania zamknięte (P/F, WW, na dobieranie), jak i otwarte (z luką, KO i RO).

Uczestnicy konkursu powinni, na poszczególnych etapach, wykazać się wiadomościami i umiejętnościami obejmującymi wskazane treści **Podstawy programowej kształcenia ogólnego**, w części dotyczącej przedmiotu język polski na I i II etapie edukacyjnym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 24 lutego 2017r. poz.356) oraz wskazanymi wiadomościami i umiejętnościami poszerzającymi treści nauczania podstawy programowej, jak również z uwzględnieniem korelacji w zakresie przedmiotów humanistycznych i z zachowaniem zasady kumulatywności.

Wojewódzki konkurs przedmiotowy jest trzystopniowy:

ETAP	TERMIN	GODZINA	MIEJSCE
etap I – szkolny	24.10.2019 r.	13.00	szkoła uczestnika
etap II – rejonowy	07.12.2019 r.	10.00	w rejonach według załącznika do niniejszego regulaminu
etap III – wojewódzki	15.02.2020 r.	10.00	Szkoła Podstawowa nr 32 im. Floriana Kaji z Oddziałami Sportowymi i Dwujęzycznymi ul. Bałtycka 59 85-707 Bydgoszcz

ETAP I (szkolny)

Obowiązuje zakres merytoryczny z podstawy programowej właściwej dla etapu kształcenia ucznia, łącznie z zasadą kumulatywności, poszerzony o znajomość utworów literackich oraz wiedzę o gatunkach, które teksty te reprezentują.

Kształcenie językowe:

- frazeologia: objaśnianie znaczenia podanych związków frazeologicznych (wywodzących się z Biblii, literatury, mitologii, zwyczajów oraz z języka potocznego), stosowanie ich w komunikatach,
- rozpoznawanie i korekta błędów frazeologicznych,
- rozpoznawanie i stosowanie synonimów, homonimów (homofonów), antonimów i wyrazów nacechowanych emocjonalnie,
- rozpoznawanie odmiennych i nieodmiennych części mowy, w tym imiesłowów i ich rodzajów,
- rozpoznawanie, określanie form gramatycznych (rozbiór gramatyczny),
- rozpoznawanie typów zdań pojedynczych,
- rozpoznawanie części zdania (rozbiór logiczny),
- przekształcanie konstrukcji strony czynnej na bierną i odwrotnie,
- rozpoznawanie i stosowanie antonimów, homonimów,
- wyróżnianie członu nadrzędnego i podrzędnego w związkach wyrazowych,
- przekształcanie mowy zależnej na niezależną i odwrotnie,
- rozpoznawanie imiesłowowego równoważnika zdania.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- wskazanie cech i funkcji mitu,
- rozpoznanie (wskazanie) cech gatunków literackich: baśń, bajka, przypowieść,
- rozpoznawanie i określanie funkcji metafory właściwej, porównań, epitetów, alegorii, pytań retorycznych, powtórzeń,
- rozpoznanie stylu biblijnego, nazwanie cech.

Lektury:

Ignacy Krasicki, *Bajki i przypowieści*, dostęp: wolnelektury.pl

Charles Perrault, *Knypsy z czubkiem, Ośła Skórka*, wydanie dowolne

Robert Graves, *Mity greckie*, wydanie dowolne, fragmenty: *Olimpijski mit o stworzeniu, Filozoficzny mit o stworzeniu, Natura i poczynania Demeter, Orfeusz, Bogowie świata podziemnego, Syzyf, Niobe, Dedal i Talos, Tezeusz na Krecie*, mit o Argonautach - fragment od: *Argonauci się zbierają do: Śmierć Peliasa*

Tworzenie wypowiedzi:

- formy wypowiedzi: opowiadanie, opis przedmiotu/sytuacji, notatka, streszczenie tekstu fabularnego, plan dekompozycyjny,
- pisanie tekstów poprawnych pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

Zakres merytoryczny dla wszystkich uczniów poszerzony również o zagadnienia dotyczące poetyki bajki, przypowieści, baśni.

ETAP II (rejonowy)

Na etapie II konkursu obowiązuje zakres wiadomości i umiejętności z podstawy programowej właściwej dla etapu kształcenia ucznia, łącznie z zasadą kumulatywności oraz literatura i treści z I etapu konkursu. Zakres merytoryczny zostaje poszerzony o utwory literackie oraz wiedzę o gatunkach, które teksty te reprezentują.

Kształcenie językowe:

- rozpoznawanie, klasyfikowanie i poprawianie błędów językowych,
- poprawne stosowanie skrótów i skrótowców,
- odmienianie imion, nazwisk, nazw miejscowości, nazw mieszkańców,
- tworzenie nazw mieszkańców,
- tworzenie przymiotników od nazw geograficznych,
- wskazywanie sylaby akcentowanej,
- analizowanie zdań złożonych,
- rozumienie mechanizmu upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie,
- rozróżnianie treści i zakresu znaczeniowego wyrazu,
- rozpoznawanie wyrazów wieloznacznych i rozumienie ich znaczenia,
- rozpoznawanie tekstu retorycznego (kompozycja, funkcja perswazyjna).

Kształcenie literackie i kulturowe:

- rozpoznawanie rodzajów literackich,
- rozpoznawanie środków stylistycznych (słowotwórczych: neologizm, zgrubienie, zdrobnienie),
- rozpoznawanie typów metafor,
- rozpoznawanie i określanie cech gatunków literackich: powieści, jej odmian gatunkowych, eposu, epepei, opowiadania, noweli,
- analizowanie utworu poetyckiego - podmiot liryczny, sytuacja liryczna, obrazy poetyckie, sensory dosłowne i metaforyczne, motywy i ich funkcje, tytuł, podtytuł, motto, wiersz stroficzny, wiersz stychiczny, wiersz wolny,
- analizowanie fragmentu tekstu epickiego - budowa świata przedstawionego, analiza języka wypowiedzi bohaterów,
- wykorzystanie kontekstów historycznych, biograficznych i kulturowych,
- ironia, baśniowość, patos, komizm, groteska – cechy, rozpoznawanie, określanie funkcji

Lektury:

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*, BN Wrocław 2015

Małgorzata Warda *5 sekund do Io*, Poznań 2017

Jerome David Salinger *Buszujący w zbożu*, wydanie dowolne

Wisława Szymborska, tom *Ludzie na moście*, wydanie dowolne
Antoni Czechow, *Po ciemku, Złoczyńca, Wańka*, wydanie dowolne, dostęp: wolnelektury.pl
Terry Pratchett *Kosiarz*, wydanie dowolne
Ursula Le Guin *Czarnksiężnik z Archipelagu*, wydanie dowolne

Tworzenie wypowiedzi:

- formy wypowiedzi: charakterystyka, opis przeżyć wewnętrznych, recenzja, głos w dyskusji,
- stosowanie właściwego rytmu akapitowego,
- pisanie tekstów poprawnych pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

ETAP III (województki)

Na etapie III konkursu obowiązuje zakres wiadomości i umiejętności z podstawy programowej właściwej dla etapu kształcenia ucznia, łącznie z zasadą kumulatywności oraz literatura i treści z I i II etapu konkursu. Zakres merytoryczny zostaje poszerzony o utwory literackie oraz wiedzę o gatunkach, które teksty te reprezentują.

Kształcenie językowe:

- rozróżnianie stylów funkcjonalnych współczesnej polszczyzny,
- analizowanie zdania wielokrotnie złożonego, tworzenie wykresów zdań lub zdań do wykresów,
- rozpoznawanie wyrazu podstawowego i pochodnego, rodziny wyrazów, podstawy słowotwórczej, rdzenia i formantów,
- tworzenie wyrazów złożonych, określanie ich typów,
- analizowanie budowy słowotwórczej wyrazu, też wyrazów złożonych,
- rozróżnianie języka mówionego i pisanego,
- retoryka: tworzenie tezy, argumentów, krótkiego tekstu perswazyjnego; środki retoryczne i ich funkcja.

Kształcenie literackie i kulturowe:

- analizowanie i interpretowanie fragmentu dramatu - świat przedstawiony, analiza didaskaliów, ich funkcja, analiza języka wypowiedzi bohaterów,
- analizowanie i interpretowanie fragmentu prozy - analiza języka wypowiedzi bohaterów, charakterystyka świata przedstawionego i jego interpretacja,
- analizowanie i interpretowanie utworu poetyckiego - analiza warstwy językowej, podmiot liryczny, sytuacja liryczna, obrazy poetyckie, sensory dosłowne i metaforyczne, motywy i ich funkcje, tytuł, podtytuł, motto,
- posługiwanie się terminami z teorii literatury,
- funkcja nazwisk znaczących,
- wykorzystanie kontekstów historycznych, biograficznych i kulturowych,
- rozpoznawanie gatunków literackich: sonet, powieść kryminalna (cechy konwencji), powieść historyczna,
- tragizm, parodia, pastisz – cechy, rozpoznawanie, określanie funkcji,
- rozpoznawanie składniowych środków stylistycznych: inwersji, elipsy; tropów stylistycznych: animizacji, metonimii, eufemizmu, hiperboli, określanie ich funkcji,
- wskazywanie elementów dramatu, np. akt, scena, didaskalia, dialog, monolog,
- wykorzystywanie w interpretacji uniwersalnych wartości związanych z postawami społecznymi, narodowymi, itp.

Lektury:

William Szekspir, *Jak wam się podoba*, dostęp: wolnelektury.pl
George Orwell, *Folwark zwierzęcy*, wydanie dowolne
Jacek Dukaj, *Wroniec*, Kraków 2009
Adam Mickiewicz, tom *Sonety krymskie*, wydanie dowolne
Lewis Carroll, *Alicja w Krainie Czarów*, tłum. E. Tabakowska, Wydawnictwo Bona 2012
Roma Ligocka, *Dziewczynka w czerwonym płaszczyku*, wydanie dowolne

Jan Paweł II, *Pamięć i tożsamość* (rozdziały: *Miara wyznaczona znu, Wolność i odpowiedzialność*), wydanie dowolne

Tworzenie wypowiedzi:

- formy wypowiedzi: rozprawka, sprawozdanie, reportaż, felieton, życiorys, przemówienie,
- tworzenie planu dekompozycyjnego,
- pisanie tekstów poprawnych pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

III. Źródła informacji pomocne w pracy ucznia i nauczyciela, stanowiące podstawę rozstrzygnięcia wszelkich wątpliwości

1. *Okresy literackie*, praca zbiorowa, WSiP
2. *Słownik rodzajów i gatunków literackich*, red. G. Gazda, Wydawnictwo Universitas
3. A. Kulawik *Poetyka*, Wydawnictwo Antykwa
4. *Słownik terminów literackich*, Wydawnictwo Ossolineum
5. *Nauka o języku dla polonistów* red. S. Dubisz
6. *Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN*, Warszawa 1999
7. *Wielki słownik ortograficzny PWN*, Warszawa 2012
8. Dariusz Kosiński *Słownik teatru*, Kraków 2009
9. Elżbieta Wierzbicka, Adam Wolański, Dorota Zdunkiewicz-Jedynak *Podstawy stylistyki i retoryki*, Warszawa 2008

IV. Uczestnicy każdego etapu konkursu powinni dysponować przyborami do pisania. Na konkurs nie wolno przynosić żadnych urządzeń telekomunikacyjnych.

Wszelkich informacji dotyczących organizacji i przebiegu konkursu udzielają:

Przewodnicząca Komisji Wojewódzkiej Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego:
Grażyna Szymańska, starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy
e-mail: gszymanska@bydgoszcz.uw.gov.pl, tel. 52 34 97 622

Katarzyna Sobieszczańska – koordynator konkursów, starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy
e-mail: ksobieszczanska@bydgoszcz.uw.gov.pl, tel. 52 34 97 625

Wiceprzewodnicząca Komisji Wojewódzkiej Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego:
Barbara Oparka ekspert oświaty, nauczyciel języka polskiego

Wszystkie załączniki do regulaminu do pobrania na stronie:
www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl

**Obszar działania komisji rejonowych Konkursu Przedmiotowego z Języka
Polskiego 07.12.2019r.**

Obszar działania komisji rejonowych może ulec zmianie po ogłoszeniu wyników etapu szkolnego. Informacja o zmianach opublikowana zostanie na stronie Kuratorium Oświaty.

Nazwa komisji i zasięg terytorialny	Siedziba komisji rejonowej	Nazwisko i imię przewodniczącego
Komisja rejonowa nr 1 miasto Grudziądz miasto Inowrocław powiaty: bydgoski, grudziądzki, inowrocławski, mogileński, nakielski, sępoleński, świecki, tucholski, żniński	I Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy ul. Plac Wolności 9 85-004 Bydgoszcz 52 339 83 30	Małgorzata Acalska
Komisja rejonowa nr 2 miasto Bydgoszcz	VI Liceum Ogólnokształcące w Bydgoszczy ul. Staszica 4 85-014 Bydgoszcz 52 327 03 71	Irena Zielińska
Komisja rejonowa nr 3 miasto Włocławek, powiaty: lipnowski, radziejowski, włocławski	Zespół Szkół nr 4 we Włocławku ul. Kaliska 108 87-800 Włocławek 54 234 69 60	Małgorzata Tumińska
Komisja rejonowa nr 4 miasto Toruń	Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące w Toruniu ul. Szosa Chełmińska 83 87-100 Toruń tel. 56 65 55 560	Agnieszka Grzelak
Komisja rejonowa nr 5 powiaty: aleksandrowski, brodnicki, chełmiński, golubsko-dobrzyński, rypiński, toruński, wąbrzeski	Szkoła Podstawowa nr 7 w Toruniu ul. Morcinka 13 87-100 Toruń 56 622 87 80	Aneta Augustynowicz